

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ & ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

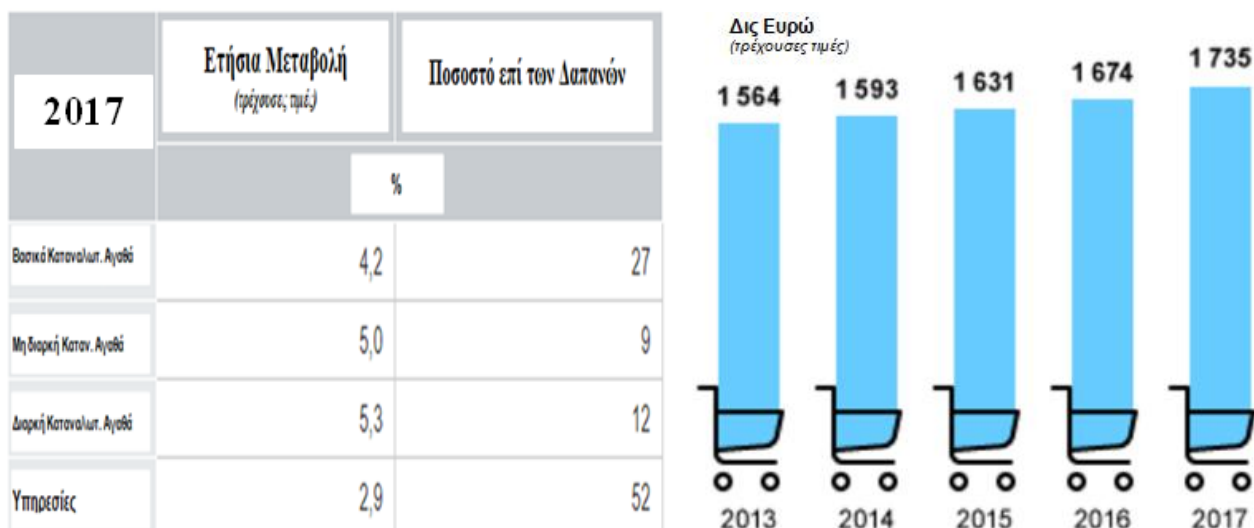
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

2.6. Ιδιωτική, Δημόσια Δαπάνη και Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου

Σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας και το 2017 απετέλεσαν η αυξημένη ιδιωτική και δημόσια δαπάνη, καθώς και οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου. Δημόσια και ιδιωτική δαπάνη, καταγράφουσες, από κοινού, σημαντική αύξηση 3,8%, ανήλθαν, το 2017, στο επίπεδο των 2.375,8 δις Ευρώ, έναντι 2.289,8 δις Ευρώ το 2016 και 2.217,5 δις Ευρώ το 2015.

Η ιδιωτική κατανάλωση, καταγράφοντας το 2017 την ισχυρότερη ετήσια άνοδο από το 1994 και εντεύθεν, ανήλθε σε 1.735 δις Ευρώ, αυξανόμενη κατά 3,6%, σε τρέχουσες τιμές, έναντι 1.674 δις Ευρώ το 2016. Μάλιστα, τα νοικοκυριά διέθεσαν το 2017 περισσότερα χρήματα σε όλες τις κατηγορίες δαπανών, με τις υψηλότερες αυξήσεις να αφορούν: οχήματα +8,6%, καύσιμα +7,8%, ένδυση/υπόδηση +6,3%, τρόφιμα/ποτά και καπνικά είδη +3,8% (εκ των οποίων τρόφιμα +4,8%), υπηρεσίες φιλοξενίας/εστίασης +4,9%, διασκέδαση/δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου/πολιτισμός +4,0%, στέγαση +2,7%. Σημειώνεται ότι, πέραν του ημίσεως των δαπανών των νοικοκυριών αφορά υπηρεσίες, όπου η αύξηση μεταξύ 2017 και 2016 ανήλθε σε 2,9%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 – ΓΡΑΦΗΜΑ 1
Απεικόνιση Ιδιωτικής Κατανάλωσης Γερμανικών Νοικοκυριών 2017

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία(Destatis), Ιούν. 2018, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

Παράλληλα, σημαντική αύξηση 3,6% κατέγραψαν το 2017 και οι δημόσιες δαπάνες, ανερχόμενες σε 637,9 δις Ευρώ (τρέχουσες τιμές), έναντι 615,4 δις το 2016 και 587,1 το 2015. Σωρευτικά, ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση ανήλθαν το 2017 σε 2.370,6 δις Ευρώ, έναντι 2.289,8 το 2016 (+3,5%) και 2.217,5 το 2015.

Τέλος, ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη προσέθεσαν το 2017 και οι ακαθάριστες (ιδιωτικές και δημόσιες) επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι οποίες ανήλθαν σε 663,1 δις Ευρώ (τρέχουσες τιμές), παρουσιάζοντας άνοδο 5,2% έναντι 2016 (630,3 δις). Αύξηση κατεγράφη κατά το υπό εξέταση έτος και στις τρεις γενικές κατηγορίες επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, ήτοι α) μηχανολογικού εξοπλισμού/οχημάτων, β) εγκαταστάσεων και γ) λοιπών επενδύσεων (κυρίως επενδύσεις σε τομείς έρευνας, καινοτομίας και ανάπτυξης λογισμικού/βάσεων δεδομένων κλπ.), όπως καταδεικνύει ο κάτωθι Πίνακας:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου 2015-2017

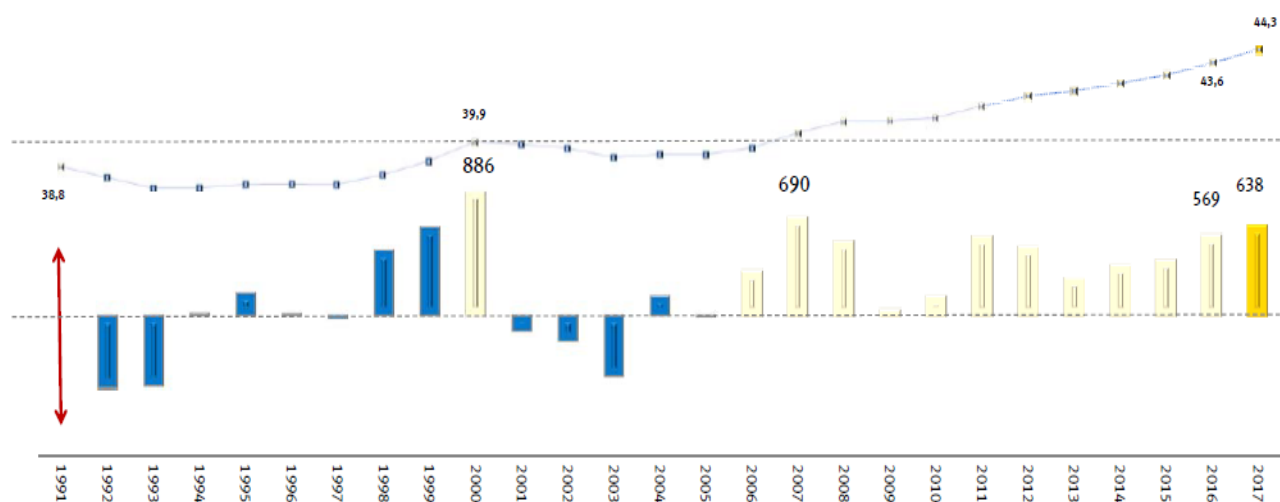
	2017	2016	Μεταβολή	2015
Σύνολο Ακαθάριστων Επενδύσεων Παγίου Κεφαλαίου	663,063	630,034	5,2%	604,285
<i>Μηχανολογικός Εξοπλισμός/ Οχήματα</i>	214,644	205,837	4,3%	200,778
<i>Εγκαταστάσεις</i>	323,007	304,500	6,1%	290,981
<i>Λοιπές Επενδύσεις</i>	125,412	119,697	4,8%	112,526

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία (Destatis), Ιούν. 2018, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Πρεσβείας της Ελλάδος στο Βερολίνο

2.7. Αγορά Εργασίας - Αμοιβές

Η γερμανική αγορά εργασίας συνέχισε και το 2017 την εξαιρετικά δυναμική της πορεία, προσθέτοντας 638.000 νέες θέσεις απασχόλησης ή 1,5% έναντι 2016. Πρόκειται για την μεγαλύτερη ετήσια άνοδο της απασχόλησης κατά την τελευταία δεκαετία, ανεβάζοντας το σύνολο του απασχολούμενου εργατικού δυναμικού σε 44,3 εκατ., το υψηλότερο καταγεγραμμένο ποσοστό απασχόλησης από Γερμανικής Επανεένωσης το 1990 και υπερκεράζοντας την αύξηση των τριών προηγούμενων ετών (+1,0% το 2016, +0,9% το 2015 και +0,8% το 2014). Η απασχόληση στη Γερμανία κινείται, πλέον, αδιαλείπτως ανοδικά επί δωδεκαετία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2
Η απασχόληση στην γερμανική οικονομία (1991-2017)
(σύνολο απασχολούμενων σε εκατ. – μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους σε χιλ. εργαζομένους)

Πηγή: Γερμανική Στατιστική Αρχή (Destatis)

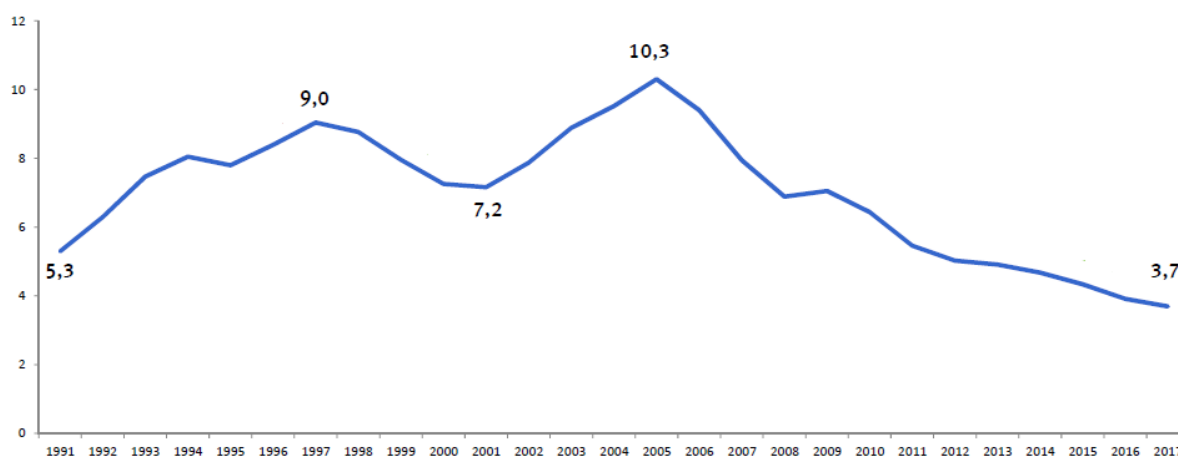
Η απασχόληση κεφαλαιοποίησε την θετική οικονομική συγκυρία, προκειμένου να αντισταθμίσει την αρνητική επίδραση δημογραφικών παραμέτρων, που αποστέρησαν την αγορά εργασίας από 300 χιλ. εργαζομένους το 2017, μετά την απώλεια 310 χιλ. εργαζομένων το 2016. Κύριους αντισταθμιστικούς παράγοντες απετέλεσαν: **i.** Η αυξητική τάση του ποσοστού συμμετοχής στην

αγορά εργασίας **ii**. Η άνοδος της γυναικείας απασχόλησης, **iii**. Η αύξηση συμμετοχής των μεγαλύτερων ηλικιών στην οικονομική δραστηριότητα **iv**. Η απασχόληση αλλοδαπών και η εργασιακή ενσωμάτωση μέρους των φιλοξενούμενων προσφύγων, και **v**. Η μείωση της «ατυπικής» απασχόλησης (μερική, εποχική, περιστασιακή κλπ.) με ταυτόχρονη αύξηση των θέσεων εργασίας πλήρους ασφάλισης.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ερευνητικού Ινστιτούτου Απασχόλησης (Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung/IAB), της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Απασχόλησης, δημογραφικοί παράγοντες (μείωση γεννήσεων και, συνεπαγόμενη μελλοντική μείωση των δυνητικών νέων γονέων στην διαγενεακή αλληλουχία), τα αποτελέσματα των οποίων είναι ήδη εμφανή στην αγορά εργασίας, θα προκαλέσουν την μεσοπρόθεσμη «απώλεια» 6,1 εκατ. απασχολούμενων (μεταξύ 2015-2030) και 18,2 εκατ. μακροπρόθεσμα (2015-2060), ενώ αντιστοίχως, η εκτίμηση για το 2018 ανέρχεται σε 320 χιλ. άτομα¹.

Αντιστοίχως, περαιτέρω αποκλιμάκωση το 2017 σημείωσε και η ανεργία (αριθμός εγγεγραμμένων στο Ταμείο Ανεργίας), η οποία μειωθείσα κατά 158 χιλ. άτομα, ανήλθε σε 2,5 εκατ. ανέργους ή σε 5,7% επί του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού. Πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό από γερμανικής Επανενώσεως (1990), προσεγγίζοντας επίπεδα ανεργίας τριβής. Μάλιστα, η ανεργία παρουσιάζει συνεχή αποκλιμάκωση από το 2005 και εντεύθεν, τη εξαιρέσει το 2009, στην κορύφωση της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα ο όγκος των ανέργων να έχει υποχωρήσει σε 1,7 εκατ. το 2017, από 4,5 εκατ. το 2005².

ΓΡΑΦΗΜΑ 3
Δείκτης ανεργίας 1991-2017
(μεταβολή έναντι προηγούμενου έτους)

Πηγή: Γερμανική Στατιστική Αρχή (Destatis)

Σημειώνεται πάντως ότι 901.000, ήτοι άνω του 50% του συνόλου των ανέργων στην χώρα, αποτελούσαν το 2017 μακροχρόνια άνεργους (ήτοι άτομα άνευ εργασίας >12 μήνες), ποσοστό το οποίο θεωρείται ανησυχητικά υψηλό, ειδικά δε συνυπολογιζομένου ότι περίπου το 25% αυτών ευρίσκεται σε αναζήτηση εργασίας για διάστημα μεγαλύτερο των 48 μηνών. Γεγονός παραμένει ωστόσο ότι το αριθμός των μακροχρόνια ανέργων έχει αποκλιμακωθεί αισθητά, εν συγκρίσει με την προηγούμενη δεκαετία, όταν το 2005 ο αριθμός αυτών ανήρχετο σε 2,4 εκατ.

Παραλλήλως, η κατανομή των εργαζόμενων ανά κλάδο χαρακτηρίζεται τα τελευταία έτη από σημαντική αύξηση θέσεων εργασίας στον τομέα των Υπηρεσιών και υποχώρησης των απασχολούμενων στον δευτερογενή και, κυρίως, στον πρωτογενή τομέα. Η κατανομή των απασχολούμενων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας το 2017 είχε ως εξής: Υπηρεσίες (74,5%), μεταποίηση (18,4%), κατασκευές (5,6%), πρωτογενής τομέας (1,4%).

Σημειώνεται, επίσης ότι η ανεργία εξακολουθεί να είναι αισθητά υψηλότερη στα νέα Ομοσπονδιακά Κρατίδια (συμπεριλαμβανομένου του Βερολίνου), όπου κυμαίνεται κατά μέσο όρο

¹ Οι εκτιμήσεις αφορούν αποκλειστικά την δομική δημογραφική επίδραση της ηλικιακής διαστρωμάτωσης (Age Structure

Affect/Altersstruktureffekt), με σταθερές: την τάση συμμετοχής στην αγορά εργασίας, τα όρια συνταξιοδότησης και το ποσοστό γεννήσεων

² Σημειώνεται ότι σημαντική αποκλιμάκωση κατά 79 χιλ. ή 4,5% έναντι 2016 εμφάνισε, αντιστοίχως και ο αριθμός των ανέργων κατά ΟΟΣΑ/ILO, ήτοι επί του ενεργού εργατικού δυναμικού, υποχωρώντας στο 3,7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού

σε 7,6%, έναντι 5,3% στα παλαιά Ομοσπονδιακά Κρατίδια, παρά τις συνεχείς κυβερνητικές προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Γερμανικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η μέση ωριαία αμοιβή εργασίας, σε παγερμανικό επίπεδο, σημείωσε αύξηση 2,2% το 2017, έναντι 2,8% το 2016 και 3,1% το 2015 και διαμορφώθηκε στο επίπεδο των 34,40 Ευρώ, ενώ οι διαφορές στις αμοιβές των εργαζομένων στα Παλαιά Ομοσπονδιακά Κρατίδια, έναντι των Νέων, συνέχισαν να υφίστανται και στο υπό εξέταση έτος.

Τέλος, σημειώνεται ότι το ωρομίσθιο των εργαζομένων στην βιομηχανία/μεταποίηση το 2017 ανήλθε σε 38,50 Ευρώ, έναντι αντιστοίχως 32,60 Ευρώ/ώρα για τους απασχολούμενους στον τομέα υπηρεσιών, διαφορά της τάξεως του 18,1%. Τις υψηλότερες ωριαίες αμοιβές εμφανίζουν ο χρηματοπιστωτικός τομέας (υπηρεσίες), με 54,60 Ευρώ και ο τομέας παραγωγής ενέργειας (βιομηχανία/μεταποίηση) με 49,50 Ευρώ, ενώ την χαμηλότερη, με ωρομίσθιο 18,00 Ευρώ ο κλάδος φιλοξενίας/εστίασης.